

Stuknummer: A17.00880

Gemeente Den Helder
t.a.v. het College van B&W
Postbus 36
1780 AA Den Helder

Adviesraad Sociaal Domein
p/a Schout en Schepenerstraat 182
1785 KW Den Helder

Den Helder, 6 maart 2017
Betreft: Verordening en Beleidsregels Wmo en Jeugd

Geacht college,

Tijdens de behandeling van de verordeningen en beleidsregels Wmo en Jeugd in raadscommissie en gemeenteraad werd verzocht kennis te nemen van de opvatting van de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) bij het reeds vastgestelde juridisch uitvoeringsinstrumentarium (verordeningen en beleidsregels) op de terreinen van Jeugd en Wmo. In vervolg op de bestuurlijke toezegging om de raad het ASD-oordeel te doen toekomen, treft u onderstaand de bevindingen van de ASD bij het instrumentarium aan.

Algemeen

In algemene zin wordt vanuit de ASD opgemerkt dat op casusniveau soms een ruim verschil kan worden waargenomen tussen regelgeving en praktijk. Voor sommige doelgroepen zijn voorzieningen karig of nauwelijks aanwezig. Naar de toekomst toe wordt een uitgebreider begrippenlijst gewenst: nu vallen bepaalde cliëntgroepen buiten de boot. De ASD is zich er van bewust dat hier ook achterliggende of (nog) te maken beleidskeuzes een rol kunnen spelen.

Specifieke aandachtspunten

Rond 'vervoer' (Verordening Wmo, artikel 23-28) wordt de beschikbaarheid ervan aangesneden: bij de ontwikkeling van de regelgeving zijn in de 'werkgroep vervoer' geen eindtijden vermeld, in de praktijk ligt de grens op 23:30 uur. De ASD zou enerzijds graag een heroverweging zien van de beschikbaarheid (nu tot 23:30 uur); anderzijds is wel duidelijk dat aan een ruimere beschikbaarheid een prijskaartje hangt.

Het streven "goedkoopst en adequaat" voorzieningen te leveren dat uit de verordeningen spreekt, voorziet de cliënt naar de mening van de ASD niet altijd van de beste oplossing. Veel leveringen (voorbeeld: rolstoelen) vereisen niet enkel de leverantie zelf, maar aansluitend maatwerk dat per cliënt kan verschillen. Ook de relatie met commerciële partijen (leveranciers) kan nog van invloed zijn op het geleverde product. Kortom: "goedkoopst en adequaat" kan ook tot een niet-adequaat product voor cliënten leiden. In die gevallen vormen de bepalingen uit de verordeningen in mindere mate een leidend kwaliteitscriterium.

De ASD gaat ervan uit dat het een en ander wordt gecontroleerd/geëvalueerd op basis van het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek, en vraagt daarbij aandacht voor dit thema en voor de contacten tussen uitvoerenden (Wmo-consulenten, wijkteammedewerkers, beleidsadviseurs en de contractmanager).

Aanvragen

Rond aanvragen (beleidsregels Wmo, artikel 5) acht de ASD het wenselijk inzicht te verschaffen in het gehanteerde afwegingskader (dit ook in samenhang met artikel 8). Op casuïstiek niveau ontvingen leden van de ASD berichten die erop wijzen dat cliënten niet altijd op consistentie in de beoordeling kunnen rekenen. Onder bijzondere omstandigheden ontstaat de indruk dat tussentijds bakens verzet worden, ten nadele van cliënten.

De ASD doet een klemmend beroep op het consistent hanteren van een transparant, sterk en uniform afwegingskader dat cliënten consistent levert waar zij recht op hebben en minder heldere uitkomsten onmogelijk maakt. Zich tussentijds wijzigende werkwijzen mogen niet leidend zijn voor de realisatie van beleid, noch voor de toepassing van het uitvoeringsinstrumentarium.

Normtijden schoonmaakondersteuning

De ASD acht de normtijden bij schoonmaakondersteuning (beleidsregels Wmo, artikel 14) weinig reëel en roept op het protocol waarop de normtijden gebaseerd zijn te heroverwegen. M.a.w.: heroverweeg naar de toekomst toe de regels en daarmee het *beleid*, i.c. de snelheid en hardheid waarmee zelfredzaamheid wordt geïmplementeerd.

Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor artikel 14 lid j (noodzaak van bepaalde huishoudelijke hulpvormen): de bepalingen in deze beleidsregels staan voor de ASD buiten de realiteit voor mensen die rond of onder de armoedegrens leven (onbetaalbaarheid van deze hulpvormen). Algemeen gegeven is: richt beleid en instrumentarium op de vraag en de cliënt, niet op moeilijk werkbare criteria.

Huisvesting

De beleidsregels Wmo bevatten diverse bepalingen aangaande woonvoorzieningen en verhuizing. Los van de specifieke inhoud en strekking van deze bepalingen adviseert de ASD een methode te ontwikkelen waarmee op enig moment kan worden gezien en beoordeeld in welke mate de woonomgeving (van ouderen) nog aansluit op de leefwijze en de toekomst van de cliënt in kwestie. Van dergelijke monitoring en ijkning verwacht men meer dan van de meer incidentele acties aangaande 'woonvoorzieningen'.

Scootmobiel

In de praktijk worden driewiel-scootmobielen geleverd (conform Beleidsregels Wmo, artikel 26). Duidelijk is dat vier- of vijf wiel-scootmobielen stabiel en veiliger zijn. Wederom is enige spanning waarneembaar tussen 'goedkoopst en adequaat' en 'sober en doelmatig' enerzijds, en de kwaliteit van het product anderzijds.

Afsluiting

De primaire insteek vanuit de ASD was die van de casuïstieke details en hun effecten op cliënten of specifieke doelgroepen. Dit levert naar wij aannemen enkele verhelderende inzichten op uitvoeringsniveau.

Maar betreffende de omgang met doelgroepen, de keuze voor 'goedkoop en adequaat' (versus vraag- en cliëntgerichte maatwerkkeuzes), de consistente en transparante aansturing van de uitvoering en de werkbaarheid van criteria in de regelgeving, wijst de ASD bovenstaand enkele duidelijke aandachtspunten, zo niet *beleidsvragen*, die naar 2018 toe (en verder) van belang kunnen zijn.

Wij nemen aan dat u de voorgelegde problematiek ter harte neemt en zien een reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

.....
P. Offermanns
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein